

Hypertrofie tonsil a akutní tonsilitida

MUDr. Zdeňka Růžičková
praktický lékař pro děti a dorost, Karlovy Vary–Doubí

Úvod

Akutní tonsilitida, tedy akutní zánět patrových mandlí (angina), je velmi rozšířené onemocnění. Až v 90 % případů se při vzniku hnisavých angín uplatňuje *Streptococcus pyogenes*, dále *Streptococcus pneumoniae*, *Staphylococcus aureus*. Komplikace tonsilitid mohou být místní (např. peritonsilární flegmóna) a celkové – tonsilogenní sepse a v případě streptokokové etiologie (beta-hemolytický streptokok skupiny A – BHSSA) revmatická horečka. Celková antibiotická léčba je indikována u BHSSA etiologie. Pokud dochází k recidivám akutní tonsilitidy či její chronifikaci, může to být indikací k tonsilektomii (rozhodnout by měl individuálně otorinolaryngolog).

Osobní anamnéza

Chlapec, 7 roků, žák základní školy. Váha 27 kg, výška 129 cm. Spontánní porod, v termínu (3400 g/50 cm), poporodní adaptace fyziologická. Kojen 27 měsíců. Vyšetření kyčlí v normě, očkování řádné. Nemocnost v kojeneckém a batolecím věku malá, 1krát angína, léčená antibiotikem (Ospen), v předškolním věku po nástupu do kolektivu recidivující anginy, infekty horních cest dýchacích, otitis media ac. Infekce: varicella, ve 13. měsíci věku provedena cirkumcize z důvodů náboženství (otec cizinec), úraz žádný. Alergie: sezónní polinóza (alergický původ potvrzuje zvýšená hladina IgE).

Nynější onemocnění

Vzhledem k opakovaným angínám rozhodnuto o tonsilotomii a endoskopické adenotomii. Při předoperačním vyšetření v IX/2015 nález akutního onemocnění: lymfadenitis colli acuta, tonsillopharyngitis acuta. Kultivace z krku – *Staphylococcus aureus* MRSA (= methicilin rezistentní). Operační výkon proto zatím nedoporučen, proto nasazena pediatrem FRM terapie (viz níže).

Diagnóza

Hypertrophia tonsillae palatinae et vegetationes adenoideae (k tonsilotomii a adenotomii). Tonsillopharyngitis acuta (*Staphylococcus aureus* MRSA), lymfadenitis colli acuta.

Léková anamnéza před zahájením léčby FRM

Při polinotických obtížích antihistaminikum Zyrtec (cetirizin) dle potřeby.

Léčba FRM

Guna-Flam (pro protizánětlivé působení), Prevapis spray, Prevapis junior tbl. (pro posilování imunity).

Závěr

Za 2 měsíce uvedené FRM léčby vymizely známky akutního zánětu na tonzilách, uzliny nezvětšeny. Provedena oboustranná tonsilotomie a endoskopická adenotomie (odstraněna středně velká adenoidní vegetace). Během dalšího roku nestonal, při preventivní prohlídce v 7 letech věku normální nález. Prognóza je dobrá, uvažujeme o preventivní léčbě pollinosis – od zimy Guna-Allergy-Prev, při polinotických potížích v sezoně dop. Guna-Allergy-Treat. Při event. vyšší nemocnosti, např. nachlazení, v chřipkovém období dop. Gunaprevac, Citomix.

